Varpas
Redakcija „Varpo“ ir „Ukininko“

KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 45 CHICAGO ILL. 8 d. Lapkriczio m. (November) 1900 m. Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

LAPKRITYS (NOVEMBER) 1900 m.
8 K. Godefrido vyskupo.
9 P. Teodoro kank.
10 S. Andriejaus isz Avelino.
11 N. Mertyno vysk.
12 P. Penkių brolių lietuvių.
13 U. Didako vysk.
14 S. Martyno pop. ir kank.

Žinios isz pasaules.

Philipinai.

Angliszki laikraszcziai talpina rasztą F. Agoncillo, Philinų pasiuntinio Paryžiuje. Raszte savo Agoncillo iszreiszkia daugelį barbariszkų amerikiszkos kariumenės pasielgimų. Amerikiecziai, esą, suszaudė be jokio sudo ir tyrimo daugelį Philipiniszkų salų gyventojų. Vienuolika isz jų tokiu budu liko nužudyta Gapan'e, keliolika ypatų mieste Talavera, czia daugumas žmonių liko įmesta į upę ir prigirdyta. Toki nuožmus pasielgimai apsireiszkė kuomet visose provincijose.

Ypacz daugelis nekaltų žmonių liko nužudyta provincijoj Bataan. Ten jau buvo suimta Amerikos kareivių turtinga meksikoniszka moteriszkė Leonora de Leon, kuri atvaryta į Manillę turėjo Amerikos kareiviams užmokėti $3000, o tada tik liko paleista.

Miesteliai Rosario, Balagan ir Arayat liko sudeginti.

Amerikoniszka kariumenė liko sumuszta philipinieczių ties Badian, Borbon ir Cebu. Ties Laguna buvo didelė kova, kurioje žuvo daugelis žmonių isz abiejų pusių. Mieste Looc philipiniecziai iszmuszė 50 amerikonų, o tik 4 pasisekė pabėgt.

Buvo susirėmimas teipgi ties miestu Nabacan, provincijoj Ilocos. Czia amerikieczių žuvo 50 ypatų ir daugelis liko sužeistų. Philipinieczių buvo tik 25 užmuszti ir sužeisti.

Philipinų gyventojai, jų valdžia ir reprezentantai turi protestuoti, raszo Agoncillo, priesz neteisybes amerikieczių, kurie netiktai peržengia tarptautiszkas tiesas ir karės įstatymus, bet pamina net principus žmoniszkumo ir moraliszkumo. Jau didelis laikas atkreipti ant szių faktų atydą Amerikos ukėsų ir paklausti jų, ar galima jų pasielgimą užvadinti „civilizacijos missija“, kaip tai jie skelbia barbariszkus savo pasielgimus.

Ispanija.

Don Carlos'o szalininkai nuo seniai jau czia agitavojo dėl nuvarymo nuo sosto dabartinio Ispanijos karaliaus. Paskutiniame laike Don Carlos'as (jis turi pritensijas prie Ispanijos sosto) įgijo labai daug savo szalininkų, teip kad jie dabar jau garsiai kalba ant karaliaus. Rengia jie revoliuciją, kuri bus baisi dabartiniai Ispanijos valdžiai. Nekuriuose aprubiuose revoliucija jau teip kaip apszaukta. Teip miestelij Manresa, netoli Barcelonos, vaikszczioja minia karlistų skaitliui 4000 ypatų. Triukszmingas demonstracijas karlistai kelia Villofranca'je; ten valdžia bijo juos ir užkabinti. Iszpaniszki laikraszcziai rodija kuoveikiausiai imtis prie apmalszinimo karlistų, nes nutęsus gal iszeit blogai. Markizas Villadavias, tiesėji, teip sakant, ranka paties Don Carloso, liko suaresztavotas Madrite. Valdžia deda visas pajiegas dėl sugavimo visų agitatorių priesz dabartinę valdžią.

Kuba.

Iki szio kubiecziams tiesas diktavojo Suvienytos Valstijos per savo reprezentantą gener. gubernatorių Wood. 5d. Lapkriczio gubern. Wood suszaukė Havanoje vieszą kubieczių susirinkimą del apsvarstymo ir iszrinkimo komiteto sudarymui konstitucijos dėl Kubos. Atidaręs susirinkimą gub. Wood laikė į kubieczius prakalbą, kurioje iszreiszkė mierį suszaukimo ir giminystę tarp kubieczių ir Suvienytų Valstijų. Nurodė ir konstituciją darant laikytis to principo. Po kalbų ir apsvartymų tarp kitų rezoliucijų, priimtų didžiuma balsų, buvo nuspręsta iszsiųsti Suvienytų Valstijų prezidentui telegramą, kuriame butų iszreiksztas užganėdinimas kubieczių dabartinia valdžia, dėkingumas kaip Suvienytoms Valstijoms, taip ir jų prezidentui už liuosybę, kokia naudojasi dabar Kubos gyventojai. Teippat buvo iszreiksztas padėkavonė ir prielankumas gubernatoriui Wood, kurs sąžiniszkai rėdo Kubą ir darbuojasi ant naudos kubieczíams.

Maskolija.

Maskolijos komunikacijos ministerija nutarė kasti ilgą kanalą tarp Baltiszkų ir Baltųjų jurių. Butų tai vienas isz didžiausių Maskolijos veikalų. Kanalas eisiąs nuo Finniszkos prieplaukos, nuo Peterburgo iki ežero Ladogos; o paskui į naują prieplauką Katarinos. Ant Baltiszkų jurių tada Maskolija galėtų surengti didelį drutą flotą. Plianą kanalui iszdirbo inžinierius Timorovas.

— Mieste Peterburge yra daugelis apsigyvenusių skotų (skotlandieczių). Dirba jie daugiausiai bovelnos dirbtuvėse. Skotai Peterburge turi savo bažnyczią, kurią lanko anglai, skotai ir amerikieczíai.

— Angliszkas sindikatas su kapitolu 10,000,000 rublių apėmė kuomet visą kerosino prekystę į savo rankas. Pirmiaus kerosinas buvo rankose Kieff sindikato.

Chinai.

Paskutiniame laike Vokietija sutraukė daug vaisko į Chinus. Vokietijos ir Prancuzijos kariumenė žiemavos Paoting Fu. Kazarmes surengė vienoj didelėj chinieczių szventinyczioje. Telegrafiszka komunikacija tarp Pekino ir Paoting Fu liko jau atnaujinta; pabaigė taisyti ir geležinkelį tarp tų miestų.

Į Shan Hei Kvan portą, prieplaukoj Liartung, įplaukė maskoliszkas admirolas su flota, susidedanczia isz kelių kariszkų laivų ir 1500 jurininkų.

Chinų ciecoriaus Kuang Hsu visas haremas, susidedantis isz szimto paczių, yra rankose suvienytų kariumenių. Vyriausią-gi jo paczią naszlė ciecorienė, apleisdama Pekiną, liepė prigirdyti. Pekine dabar yra daugiausia vokiszkos ir prancuziszkos kariumenės.

Žinios isz Amerikos.

Two Rivers, Wiss. F. Schultz, vienas isz seniausių czionykszczių gyventojų, baisiai pergązdino graborių, iszszokdamas isz grabo. P. Schultz nuo seniau jau sirgo. 30 Spalinio jisai nubalo, perstojo kvėpavęs. Gydytojai nusprendė jį numirusiu ir norėjo jau laidoti. Bet kada graborius, uždaręs jau grabą, pradėjo jį taisyti, grabo antvožas atszoko ir nabaszninkas, nei kulka iszszoko isz grabo. Buvo jis mat nenumiręs, tiktai apsilpęs. Kraujas apstojo tekėjęs ir szirdis teip silpnai plakė, kad gydytojas palaikė jį už numirusį. Pabudęs-gi ir pamatęs savę grabe jis pats teip persigando, kad nors apsilpnytas ligos ir amžiaus, su smarkumu jaunikaiczio iszszoko isz grabo.

New York. Czia liko nunuodytas milijonierius W. M. Rice. Tuojaus po jo myrio advokatas A. F. Patrick norėjo apmainyti kelis didelius czėkius su Rice'o paraszu. Puolė tad pažvelgimas ant advokato, kurį dar nabaszninko milijonieriaus tarnas Jones paliudyja. Advokatas sėdi kalėjime, kur mėgino atimti sau gyvastį.

— Miestas New York guli ant siauro pussalio isz trijų pusių apsupto vandenimis: nuo pietų uostas, nuo vakarų upė Hudson, nuo rytų upe East. Žemė ten labai brangi, tad budavotojai namų, norėdami turėt didesnę isz namo naudą, kelia juos į virszų. New Yorkas atsižymi už tai augsztumu savo murų. Bet visi tie debesius remianti murai negalės lygintis su projektuojamu dabar statyti muru tarp 22 ir 23 gatvių. Muras tas užims 12,000 kvadratiszkų metrų, augszczio turės 990 metrų. Bus jis numurytas ant 200 lubų (gyvenimų); bus tad trissyk augsztesnis už Eifelo boksztą. Sienos jo bus plieninės užpiltos cementu; papėdė (fundamentas) busiąs 5 metrų storio. Name tam tilps 100,000 krautuvių, 2 teatrai, 2 salės dėl kitokių parodymų, salės dėl koncertų, balių, restauracijos, ligonbutis, aptiekos, knygynai, 12 įvairių kliubų. Trepų nebus, žmones vinduos į virszų; busią apie 50 vindų. Name galės tilpti apie 400,000 žmonių, arba visai didelis miestas. Tikrai amerikiszkas projektas.

— Į New Yorką įplaukė 4 Lapkriczio pasažierinis laivas St. Paul, vienas isz didžiausių laivų kompanijos American Line, labai sugadintas. Laike szturmo ant Atlantiko lužo jo maczta ir sprogo viens inžinas. Ant laivo buvo 561 pasažierius. Sugedus laivui baisus trukszmas pasidarė ant laivo. Visi pasažieriai neturėjo jokios vilties iszsigelbėjimo, žiurėjo stacziai giltinei į nasrus. Tad džiaugsmą jų įplaukus į New Yorką negalima nė apsakyti. Blėdies ant laivo padaryta už $250,000.

Atlanta, Ga. Czia specijaliszku trukiu bevažiuodami į Atlantą tiesdaviai, legislaturos sąnariai, susibarė. Pasiuntinys legislaturos Hardy isz pavieto Wickes pradėjo pesztis ant peilių su senatorium Hambery isz pavieto Carrol. Hardy sunkiai sužeidė senatorių. Apart to trys dar legislaturos sąnariai liko lengviau sužeisti. Tiesų iszduotojams labai pritinka tokis pasielgimas!

Jacksonville, Fla. 31 d. Spalių davėsi czia jausti drebėjimas žemės. Pirmu syk žemė sudrebėjo 11:15 val. dieną; paskui viens po kito drebėjimas davėsi jausti 8 sykius. Septintą syk drebėjimas buvo smarkiausias. Iszpuldinėjo namų langai, bet namų nesugriovė. Žmonės didelei buvo persigandę visą dieną.

Cleveland, O. Czia numirė milijonierius A. M. McGregor, prezidentas Standard Oil Company. Turto savo paliko už 50 milijonų dolerių.

Philadelphia, Pa. Czia subankrutijo firma Brown & Luois Phoenix Mills Co. Skolos firma turėjo $2,140,000.

Hinkley, Minn. Ekspresinis trukis North Pacific geležinkelio susimuszė su tavoriniu trukiu. Vienas tiktai tavorinio trukio darbininkas liko užmusztas, kiti liko menkai net sužeisti.

Scranton, Pa. Kietųjų anglių kompanijos apturėjo daug blėdies laike straiko; o czia dar reikia pakelti darbininkams mokestį. Milijonieriai vienog netrotija niekada. Pakėlė darbininkams po 10c. ant dolerio, bet užtai pakėlė prekę anglių 50 c. ant tono. Jie savo vis atsiima.

Cleves, O. Du elektriszki karai nupuolė nuo rėlių viens ant kito ir sužeidė vienuoliką pasažierių; 4 sunkiai, o 7 lengviaus.

Danville, Ill. Czionais buvo konferencija tarp locninkų anglekasyklų ir pasiuntinių anglekasių junijos isz Danville distrikto. Nutarė jie iszsiunsti į mainas inžinierius, kurie apžiurėję darbo vietas, paskirs mokestis už darbą ant ateinanczių metų. Po apžiurėjimo ir paskyrimo mokestų vėla turės buti kita konferencija locninkų su darbininkais dėl nusprendimo, ar darbinindai bus užganėdinti paskirta inžinierių mokesczia.

Vietines žinios.

— 30 d. Spalių isz Chicagos garlaiviais iszvežė 1795-173 buszelius javų: kukuruzų ir avižų.

— M. Steede, dirbantis firmoje Continental Packing Co. prie 40 gatvės įpuolė į katilą verdanczio vandens. Ant laimės pamatė tai kiti darbininkai ir tuojaus isztraukė jį isz katilo. Nuszutintą nuvežė į ligonbutį, kur gydytojai abejoja apie jo gyvastį.

— 1 Lapkriczio palycmonas Delaney rado sulužusioj budoj prie 43 gatvės senukus Moore, vos gyvus nuo bado. Senukas Moore ir jo pati yra jau apie 80 metų; dirbt nieko negali ir maitintis neturi isz ko. Policija nusprendė nusiųsti juos į Dunning'o beturczių namą.

— 31 Spalių County Hospital mirė 17 metų vaikinas Jonas Trakszlis, neseniai pribuvęs isz Lietuvos. Laidotuvės atsibuvo 3 d. Lapkriczio. Velionis paliko savo tėvus Chicagoje.

— Pribuvo į Chicagą p. Szydlowskis, pagelbininkas vyriausiojo inžinieriaus maskoliszko geležinkelio Moskva Kursk ir Nižnij Novgorod, drauge su paczia. Pabuvęs kelias dienas Chicagoj jisai važiuos į rytines valstijas. Į Ameriką jį atsiuntė Maskolijos valdžia dėl isztyrimo czionykszczios sistemos geležinkelių.

— 1 Lapkr. upėj prie 18 gatvės rado lavoną J. Keller'o gyvenusio ant Larrabee st. Sako, buk jisai buvęs nepilno proto.

— Ant 79 gatvės elektriszkas karas susimuszė su trukiu Illinois Central Suburban geležinkelio. Motormonas ir kiti trys elekriszko karo pasažieriai liko sužeisti.

— Andrew Forsythe, kurį pereitą czetvergą paleido isz beproczių namo Kankakee, Ill., apskundė tą įrėdnę ant $250000 atlyginimo. Forsythe beproczių name iszbuvo 12 metų, nežiurint ant to, kad tuojaus po paėmimo į beraotnamį jisai pasitaisė isz tuomlaikinio sumaiszymo proto. Tvirtina jisai, kad jį beprotnamij laikė per nevalią.

— Ant kertės 19 ir State gatvių stovėjo besikalbėdamas su savo draugu nigeris Clark, laikraszczių pardavinėtojas. Tuom tarpu kitas jo sądraugas pamates per langą, pradėjo szaudyti į Clarką isz revolverio. Pirmus du szuvius bet suvarė ne į Clarką, tik į szalia einantį žmogų A. Klase; paskui kulka pataikė į galvą bėgancziam tolyn Clarkui. Policija tuojaus įbėgo į namą, iszvertė duris ir suaresztavojo piktadarį. Subėgus minia žmonių norėjo jį „lyncziuoti“, bet policija nedaleido to ir nuvežė jį į kalėjimą, o sužeistuosius į ligonbutį.

— Ant. Ochinskis susimuszęs su A. Veil, maszinistu, teip aną apkulė, kad maszinistas numirė ligonbutij. Ochinskį suaresztavojo.

— Moterų draugystė „Keely League“ pasiryžo vesti kovą priesz vartojimą papirosų vaikų ir moterų. Apart to toji draugystė kovoja ir priesz girtuoklystę. Jeigu girtuoklis nori atprasti nuo gėrymo, draugystė apmokės gydytoją ir vaistus dėl girtuoklio.

— In Eriksono krautuvę ant N. Carpenter Ave. pavakare atėjo trys vyrai; vienas isz jų praszė iszmainyti dolerį; kada Eriksonas atidarė kasą, kiti du vyrai atkiszo į jo krutinę revolverius, o vienas iszėmė isz kasos visus pinigus.

Isz Lietuvos.

Isz Suvalkų gub.

1897-ti metai atsižymėjo Lietuvoj tuomi, kad tuose metuose Lietuva pirmu kart paregėjo ant kryžkelių trirankį oficijaliszkai paraszytą lietuviszkoj kalboj lotiniszkomis raidėmis. Tapo tas įvesta sziokiu budu: isz augsztesnės valdžios parėjo paliepimas pavietų virszininkams, kad trirankiai ant kryžkelių butų atnaujinti ir, kad paraszas ant jų butų uždėtas dviejose kalbose: oficijaliszkoj ir vietinėj. Tokiu budu Lietuvoj turėjo buti paraszai szalia maskoliszkų ir lietuviszki. Tą valdžios paliepimą pirmiausiai pasirupino įvesti Kalvarijos pavieto virszininkas p. Pisemskis, kiti su iszpildymu paliepimo dar tęsė. Žmonės, gavę nuo virszininko tokį prisakymą, kreipėsi prie jo, klausdami kokioms raidėms padėti lietuviszkus paraszus. Virszininkas užklausymą liepė paduot ant raszto, bet žmonėms užklausymą padavus, jokio atsakymo nedavė.

Tuojaus keli drąsesni žmonės ant kryžkelių pastatė stulpus su paraszais dvejose kalbose: augszcziau maskoliszkai, žemiaus lietuviszkai lotiniszkomis raidėmis. Toki trirankiai tuojaus atsirado ne tiktai ant kryžkelių, bet kuomet ties kiekvienu kiemu. 7 d. Gruodžio įkalė stulpą su paraszu Skariszkių kaime ant kryžkelio, kur keliai sueina nuo Liubavo, Vižainio ir Viszty czio; ant rytojaus turėjo buti, mat, Kalvarijoj atlaidai Panelės Szv. Nekalto Prasidėjimo, ir žmonės tyczia pasiskubino su statymu, kad važiuodami į atlaidus žmonės pamatytų trirankį ir pas savę tokį pastatytų. Trirankis tas stovi ir po sziai dienai; valdžia jo nekliudo, žmonės paskaito, pagiria Skariszkieczius, bet pas savę trirankius nemislyja statyti. Nežinia, ar jie netiki, kad valdžia daleido statyti tokius stulpus su lietuviszku paraszu ir bijosi nusidėti, ar tik teip jau yra toki rambus, nei jaucziai, kurie užkirtus botagu, kryptelia pasturgalį ir vėl sliukina lyg snausdami. Dar neatpratę gal nuo senovės baudžiavų ir, ko akamonas su bizunu neparagins daryti, tai nė nedarys.

Stulpai ant kryžkelių yra labai naudingi keleiviams, o kad valia padėti ir lietuviszką paraszą, tad rodos reiktų jų pristatyti kuodaugiausiai. Bet vieni mus tautiecziai visai nesirupina apie sulpus, kiti-gi drąsuoliai net per karsztai griebėsi už darbo. Teip Padovinio valsczíuj trirankiai tuojaus atsirado, bet tik su lietuviszkais paraszais, o per tai neilgai galėjo ir stovėti. Žemskis tuojaus pradėjo lupinėti nuo stulpų lentukes su lietuviszkais paraszais. Prisikrovė jų pilną maiszą ir nuvilko į Kalvariją pas p. Pisemskį, o stulpai ir liko be paraszų. Keleivis ateina, apsuka kelias eiles apie stulpą, patrauko peczius ir eina sau toliaus. Praslinkus metams ir kitų pavietų virszininkai iszdavė paliepimus statyti ant kryžkelių trirankius ir sztai prie kelių, kelelių, kaimų, kaimelių stojo nauji stulpai. Bet žmonės, iszgirdę, kad lietuviszki paraszai neilgai testovėjo ant stulpų, pradėjo dėti paraszus vien tik gudiszkus, kas gudams labai patiko. Tokiu budu padovinieczių per karsztas patrijotizmas suglumijo bailesnius žmoneles, o dar blogo atneszė liuosnoriai priimdami tik gudiszkus paraszus, o paniekindami savuosius.

Dudutis isz Griežlių.

Isz Vilniaus pav.

Pereitą mėnesį miestelij Malatuos buvo didelė ugnis. Namai užsidegė nakczia ir ugnis platinosi su tokiu smarkumu, kad pabudę gyventojai vos patys iszsigelbėjo nuo ugnies. Sudege ten 100 triobų. Apie du szimtu biednų szeimynėlių liko be kąsnio duonos ant gatvės.

Lietuvio liudėjimas.

Lietuvi, brangus mano tautieti,
Ketinu dainą czion tau sudėti –
Apie Lietuvą, Tėvynę musų,
Kurią dar valdžia užėmus Rusų.

Neduod tenais mums savaip dainuoti,
Dėltogi turim sunkiai dejuoti,
Ten Rusų valdžia mus persekioja,
Ar neras knygų, tankiai jieszkoja.

O ją suradę, k[illegible]
Nes sudžios visus kaltais iszranda.
Ant nekalcziausio sako, kad kaltas,
Ir su retežiais busi apkaltas.

Ten valdžios rėdas suvis nelemtas,
Ne viens mus brolis likos isztremtas:
Turėjo apleist savo tėvynę
Ir nusikraustyt į kokią plynę.

Turi klaidžioti tyruos Rosijos,
Ar sunkiai dirbti kalnuos Sibyriaus.
Ten musų broliai tur kęsti baisiai
Už tai, kad tiesą reiszkė mums (drąsiai.

Tautiecziai brangus, ko mes sulauk- (sim,
Jei gudo panczius mes nenutrauksim?
Dievuliau duokie nors to sulaukti,
Kad galėtumem spaudą atgauti!

Tad apszviestumėm nors savo vaikus,
Ir jie patirtų geresnius laikus.
Visokias knygas jie tad skaitytų
Ir daug kytrumo isz jų įgytų...

Isz miego bunda musų tautiecziai,
Ir nedrįs erzint mus paszaliecziai;
Kurie mus tautą sunkiai kankino
Ir brangią kalbą visaip naikino.

Ateis ta diena, kad stos'me drąsiai.
Su prieszais savo kovosim narsiai.
Mes savo tautą iszjuokt neduosim,
Prosenių dainas savaip dainuosim.

Lietuviais gimėm, lietuviais mirkim,
Į svetimtauczius tik nepavirskim!
Visi iszvieno uoliai kad dirbsim,
Tad visus prieszus mes pergalė- (sim!

V. S. Jokubinas.

TEMYKIT.

Redakcija „Kataliko“ kasdien buna atdara nuo 8 ryte iki 9 vakare. Szventomis dienoms nuo 12 val. iki 3 ir nuo 5—7 vakare.

„Kataliko“ redakcijoj galima gauti pirkti visokių dailių abrozėlių į maldaknygių.

Roda dykai!

Gera roda yra brangi, bet visi, sergantiejie vidurių liga, pilvo ir žarnų gali dažinoti dykai, kad Trinerio Kartus Vynas yra geriausia ir atsakancziausia gyduole ant tų ligų. Pasirodė visada labai pasekmingu dėl tukstancziu ligonių bent kokio amžiaus ar lyties. Gydytojai visada rodyja tą vyną, kaipo vienatinį gydantį vyną. Pirkt galima gauti aptiekose, arba tiesiog pas fabrikanta Juozą Triner, 437 W. 18th st., Chicago, Ill. Praszykit katalogo.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising.

one inch once..... 0,50
one inch one month..... $1,00
one inch per year..... $10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ
Amerikoje..... $1,50
Į Užmarę..... $2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Tautiszka dirva.

Atžvilgys į lietuvių judėjimą.

— Kaip raszo „Lietuva“ Lawrence tveriamos lietuviszkos parapijos komitetas nori sujungti lietuvius su lenkais ir statyti iszvien bažnyczią. Bereikalingas darbas. Lawrence'o lietuviai galėjo matyt jau, kad lietuviai nieko veikti drauge su lenkais negali, nepaduodami jiems vadžių. Lenkai paskui tik pinigus nuo lietuvių renka, o juos su koja paspiria.

— Broctono lietuviszka parapija gavo už kleboną kunigą lietuvį, atsilankiusį į Suvienytas Valstijas isz Szveicarijos. Naujas klebonas, kun. Daugirda 28 Spalių laikė Brocktone pirmą dievmaldystę.

Korespondencijos.

Shaft, Pa.

Susivien. kuopa nutarė laikyti prakalbas ir parsikvietė ant 25 d. Spalių isz Shenandoah'rio kun. Miluką, pp. Radzeviczių ir Chmieliauską. P. Karvojus, perdėtinis, kuopos perstatė K. Radzeviczių, kurs kalbėjo apie naudingumą Susivienyjimo, reikalingumą vienybės ir blėdį isz skyrstymosi į visokias partijas. Tokioje pat prasmėje kalbėjo ir antras kalbėtojas p. Chmieliauckas, kurio kalba buvo pasakyta su puikia iszkalba. P. Chmieliauckas užsiminęs apie nekuriuos, ką bijosi katalikiszko vardo, smarkiai nupeikė tokius tautieczius, ką norėtų ir isz Susiv. iszmest krikszczionystę ir nežinia į kur nuvesti. Kalbėtojai aiszkiai parodė, jog tokis užsikirtimas yra labai blėdingas musų tautystei ir negali buti pagirtas nei vieno gero tėvynainio. Kalbėjo teipgi jis apie nesupratimą tautieczių, ką regėdami, lenkų Związek'ą esant drutesne organizacija už Susiv., prie jo priguli. Toki esą panaszus ir priekvailį ukininką, kurs pamatęs savo susiedo ukę esant geriaus apdirbta, meta savąją neiszdirbtąją ir eina dirbti ant iszdirbtos, bet svetimos dirvos. Užbaigė savo prakalbą ragindams visus ant lietuviszkos dirvos darbuotis.

Kun. A. Milukas, treczias kalbetojas suvirszum visą valandą kalbėjo. Pirmiausiai isz rodė, jog, kaipo darbininkams reikalingos unijos, taip mums lietuviams, sunams vienos tėvynės reikalingas Susivienyjimas, t. y. jei mes norime pakilti, kaip kiti žmonės, privalome apart draugysczių ir parapijų buti susiriszę į vieną didelį Susivienyjimą. Toliaus paminėjęs kalbėtojas, jog nekurie daro užmėtinėjimus priesz Susivienyjimą, iszaiszkino, jog daugumas tų iszmėtinėjimų neturi pamato, nes Susivien. nereikia sudyti pagal darbus pavienių ypatų, kurios kitą sykį gali paklysti, ale pagal konstituciją. O konstitucija, girdi, Susivienyjimo, paremta ant krikszczioniszko pamato ir pripažįsta katalikiszką tikėjimą už vyriausią, nes didžiuma lietuvių yra katalikai, taigi nieks negali iszpeikti Susivienyjimo už jo konstituciją. Jei nekurie rugoja, jog valnamaniai arba bedieviai kitą syk įsiskverbia į Susivienyjimo sąnarius ir po jo ploszcziumi prisidengę platina savo netikusias idėjas, tai ir už tai nekaltas Susivienyjimas. Kad patvirtinti tą, kun. Milukas perskaitė apie bausmę isz Susiv. konstitucijos, kur aisziai parodyta, jog visur tokius ardytojus vienybės Susivienyjimas meta laukan isz savo tarpo. Jei žinote apie tokius antikriszczioniszkus agitatorius, — kalbėjo toliaus, — tai apskųskit juos Susiv. vyriausybei, pradėkite iszrodyti jų prasikaltimą, o Susivien. nuo jų apsivalys ir atidarys prieglobstį geriems lietuviams krikszczionims. Toliaus kun. Milukas pasakojo, kaip teip vadinami valnamaniai, ką savę neva apszviestunais vadiną, pasielgia prieszai laisvę ir szviesą, nes jie tankiausiai leisdami į svietą melagystes, bijo padėti savo vardą po rasztais, kaip antai keli toki atžagareiviai padarė „Lietuvoje“ patalpindami melagingas žinas ir pasiraszydami Seimo delegatais, kad tuom tarpu didesnė seimo delegatų pusė nieko nežino apie aną „Liet.“ patilpusį rasztą. Priminė teipgi kaip laisvamaniai pasielgia prieszai savo paczių vadą, neapkęsdami kryžiaus ir bažnyczios arsziaus nei velnias szvęsto vandens, arba daužydami savo paczias ar vaikuczius už tai, ką tie eina į bažnyczią, neszioja brostvas arba poterius kalba. Toliaus kritikuodams valnamanių programą kun. M. pasakė, jog, jei valnamaniai reikalauja, kad kunigai eitų į vaiską, tai jis (t. y. kun. M.) balsuojąs, kad butų padidintas vaiskas per pristatymą prie „ružės“ valnamanių vyriausių missijonierių Szliupo ir Demskio. Mes esame prieszingi padidinimui vaisko. — traukė toliaus kalbėtojas, ale galima pristoti, kad anuodu narsiu karžygiu padidintų kareivių skaitlių. Nors, girdi, ir butų atsiųstas ans vaiskas ant darbininkų, ale su tokiais ricieriais lengviaus apsidirbtume nei su scabsais, ką buvo mėginę sugadinti mųs straiką. Czia kun. M. papasakojo, kaip p. Szl. ir Demskis sykį persigando tulo lietuvio, kad jis juos sutikęs ant Turkey Run kalno pabarė ir, kaip jie bėgo nuo ano vyruko. Po tam kalbėtojai iszrodė melagystes rėksnių, kurie paslėpę savo pravardes, isz pasalų užpuldinėja ant Susiv., raszydami, jog isz Sus. ima naudą kunigai. Pasirodė kaip ant delno, jog naudą, jei ima isz Susiv., tai ne kunigai, ale darbininkai žmonės. Užbaigė savo prakalbą ragindams kad katalikai kuodaugiaus raszytųsi prie Susiv. ir persergėjo visus, jog mes privalome laikytis musų vėliavos, papuosztos ženklu kryžiaus, laikuose Vytauto pagarsėjusios po visą svietą ir jog, kaipo Vytautas apart iszmintingumo buvo teisingas ir asztriai baudė ardytojus Lietuvos vienybės, teipo ir mes privalome, jų nusikratydami, padaryti juos neblėdingais mųsų tautystei, musų organizacijai ypacz szitoje szalije, kur kittaucziai tik progos tykinėja, kad mums užkenkti.

Kazys.

Ashland, Wiss.

Neužilgo bus pabaigtas statyti boksztas katalikiszkos bažnyczios szv. Agnieszkos, valdomos zokoninko tėvo Fabijono. Pabaigus boksztą bažnyczia iszrodys labai dailiai. Bažnyczią tą pradėjo budavoti 1886 m., bet stokuojant pinigų negalėjo greitai užbaigti. Sįmet vienog jau bus užbaigta ir paszventinta per La Cross vyskupą Jo Mylistą J. Shwebach.

— Czionykszcziai lenkai nupirkę szmotą žemės pastatė triobą, kurioje žada įkurti savo busianczios parapijos „Szv. Giminės mokslainę. Jie pradeda darbuotis jau ir su statymu bažnyczios ant Front st. ir Villis ave.; kasa jau bažnycziai pamatus ir veža reikalingą medegą. Bažnyczią ketina muryti isz plytų; kasztuosiant ji į $28000.

— Keletas czionykszczių indikėlių — lenkų užsimanė vesti moteris, davė ant užsakų; nuotakos su džiaugsmu laukė dienos vestuvių, bet jaunikiai, vietoj sėsti į vežimą ir važiuot į bažnyczią, sėdo ant treino ir savo numylėtas apleido ant neaprubežiuoto laiko.

Lietuvis.

New Philadelphia, Pa.

Praszau patalpinti į „Kataliko“ szpaltas apie mums linksmą naujieną. Kada 28 Lapkriczio buvo pas mus Mother Jones, ragindama stoti eilėse straikierių, mes jos paklausėme ir ant rytojaus nuėjom į mainas tiktai paslėpti nuo žiurkių savo „tulszis“ (darbo įrankius) ir sustraikavome. Tąsyk nematę dar straikų žmonės užė saliunuose, nes visi kalbėjo, kad straikas ilgai nesitęs. Bet perleidome sąvaitę, ir antrą, ir treczią. Jau pakilo sznekos, kad straikai tęsis kokius 5—6 mėnesius. Tada visi nuleido nosis.

Daugumas stvėrė ragažaites ir traukė į girią grybaut. Asz pats prisidžiovinau dvi kapas baravykų, o mano draugas Dvilinskis net dvi baczkas kelmuczių prisikrovė. Vilko žmonės grybus, viko malkas, anglis. Kurie pirmiaus gėdinosi į rankas paimt anglį, dabar net susilenkę kniso durbankius, rinkdami szmotelius anglies.

Bet sztai pereitą subatą iszgirdome ant gatvės muzykę. Triubų gaudimas, bugnų dundėjimas ir szauksmas žmonių iszszaukė žmones ant gatvių, kur ant didžiausio džiaugsmo iszgirdome balsus, kad panedėlij eitumėm į darbą. „In darbą, in darbą!“ szaukia mažį ir seni. Darbininkai szoka, rankomis ploja, linksmai szukauja.

— In darbą! — skrieja balsai po visą miestelį. O visi linksmi, džiaugiasi lyg sulaukę kokios didelės szventės. Teip per tas kelias sąvaites iszsiilgo to baisaus, pavojingo, sunkaus darbo!

Baravykas ir Kelmutis.

Braddock, Pa.

Ant darbų negalime labai nusiskųsti, eina vidutiniszkai; tiktai vienoj dratauėj menkai dirba. Oras pas mųs dar gražus, sziltas nei vasarą. Lietuvių jau diktas burelis czia apsigyveno ir visi gražiai užsilaiko.

A. Luk.

Moteries skundas.

(Czia paduodame, pertaisę, rasztelį tulos moteries, skundžiancziosios ant neteisybių Amerikos lietuviszkų laikraszczių. Tikimės, kad jo perskaitymas nebus be naudos skaitytojams. Red.)

Esu prasta moterėlė. Lietuvoje maža žąsis ganiau, paskui mokinausi megzti, paskui verpti ir austi. Paaugusi dirbau ant lauko ir ant pievos, kaip ir visos sodžiaus mergos. Vėliau isztekėjau ir drauge su vyru atvažiavau į Ameriką.

Mano brolis Vincas sakydavo tankiai, kad mergaitės teippat turi mokėt skaityt ir raszyt, kaip ir vyrai, ir kad jis neims nė vienos „aklos“ (teip jis vadindavo nemokanczias raszyt nė skaityt). Jis tai vakarais ir szventadieniais iszlavino manę raszyme ant tiek, kad ne viena mano draugė dar ligsziol man pavydi rankos.

Gyvenome netoli rubežiaus. Knygos ir laikraszcziai isz Tilžės užkliudavo į musų namus tankiai. Galiu pasigirt, kad visi Prusų rasztai buvo užlaikomi ir skaitomi pas mus. Musų tėvelis (amžiną jam atilsį, numirė jau) mėgdavo labai skaityt, bet tik dvasiszkas knygas, nors mums nedrausdavo svietiszkų rasztų. Vincas mokėdavo dailiai skaityt. Žiemos vakarą, budavo, tėvukas suka prie pecziaus virves, asz, mama ir teta Agota verpiame, o jis prie liampos skaito mums pasakas Aiszbės, eiles isz „Auszros“, „Szviesos“ ir kitų laikraszczių, arba apraszymus Basanavicziaus (nesuprasdavau dar tada jų), arba gyvenimą szventųjų. Mielai pralėkdavo mums tada laikas.

Pasidėkavojant broliui, pamaži taip pripratau prie skaitymo, kad dabar be laikraszczio ir geros knygos apsiseit negaliu.

Bet Lietuvoje buvo kas kitas, Amerikoje kas kitas. Tenai, budavo, laukiame knygneszio Izidoriaus (toks buvo jo vardas, su pavardia nenorėjo iszsiduot), o kad atgabena pundą „Apžvalgų“, „Ukininkų“ ir tt., tai per kelis vakarus turime, teip sakant, dvasiszką protą. Kuo už ją mokėdavome? Ugi Vincas szakaliavimu, o asz mezgimais. Brolis po mėszlavežiui priesz szienpjutę, paskui žiemą, užszalus baloms, rinkdavo girioje szakalius, kuriuos parduodavo žydams miestelyje. Asz megzdavau (mano mezginius giria ligsziol mano kaiminkos) ir sziek tiek uždirbdavau nuo kumuczių. Visas musų uždarbys isz tų daiktų eidavo ant užlaikymo rasztų; tik a. a. tėvas pirkdavo juos už pinigus, gautus nuo pardavimo deszimties purų bulvių: tiek jis paszvęsdavo kasmet ant pasigaminimo „Dziegoriaus Mukos Vieszpaties“ ir kitų dvasiszkų knygų.

Turėdavome tikrą balių, atgabenus Izidoriui į musų namus pundą lietuviszkų knygų.

Amerikoje, kaip jau sakiau, yra kas kitas. Užlaikome veik visus iszeinanczius czia laikraszczius: jei ne mudu su vyru, tai užsiraszo juos musų burdingieriai. Bet koks skirtumas terp Lietuvos ir Amerikos! Ten, budavo, miela paskaityt lietuviszką rasztą, o czia prisieina skaityt lietuviszkas pliovones. Nebuvau niekados saliune, bet girdėjau nuo vyrų, kas ten dedasi; isz to suprantu, kad kas link pliovonių, saliunai yra dėl vyrų, o laikraszcziai dėl moterų, arba tų žmonių, ką n'eina į saliunus.

Esu prasta moteriszkė ir apie augsztesnius reikalus mažai suprantu, bet tą dalyką patėmyjau, kad nė bažnyczia, nė kunigai nė vieno žmogaus dar czia Amerikoje nenuskriaudė. Asz, mano vyras, musų burdingieriai — prigulime prie savo lietuviszkos bažnyczios. Užsimokame, kas reikia, užperkame miszias ir tt., bet gyvename gražiau, nekaip musų kaimynai, ką ant bažnyczios nieko neduoda ir dar skundžiasi, kad kunigai juos plėszia. Patėmyjau tai ir pas kitus: kur tik žmonės dievobaimingi, gyvena katalikiszkai, užsimoka ant bažnyczios, ten bado ir vargo nematysi, o ten, kur žmonės nenori duot ant bažnyczios nė cento, ten ir vaikai nuplyszę, ir stuba purvina bei keiksmų pilna, ir skolose žmonės paskendę ir tt. ir tt.

Tą dalyka, asz patėmyjau czia Amerikoje ir teip sau mislyju, kad tie laikraszcziai, ką drebia purvais ant kunigų, yra negeri laikraszcziai, ir tie žmonės, ką jiems tiki ir ką į juos raszo ant kunigų, yra negeri žmonės. Asz esu tikra, kad nė vienas isz jų į bažnyczią nevaikszczioja ir kunigui nieko neduoda, o ant dvasiszkijos rėkia dėlto, kad nori, kad ir kiti žmonės butų tokiais, kaip ir jie. Apsaugok Dieve nuo tokių rėksnių! Man ir mano szeimynai tikėjimas, bažnyczia ir kunigai nieko blogo nepadarė, už kągi ant jų turiu rugot? Nuskriaus manę, tadą ir parugosiu, o dabar kam?

Pas susiedus gyvena Jurgis G. Žmogus jis nekoks. Sakosi esąs socijalistas ir gal dėlto neatiduoda skolų (socijalistai, sako, nepripažįsta locnasties.... svetimos.*) Bet musų Jurgis neatiduoda skolų, man rodosi, dėlto, kad niekados neturi pinigų, o neturi dėlto, kad juos prageria. Amžinai girtas. Veidai jam iszpurtę, nosis raudona, sudribusi — bjauru net žiurėt. Bet kokią burną turi — oi, oi! — kur seniui Stankevicziui lyginties su juo (Lietuvoje pas mus budavo toks ubagas, labai liežiuvingas)! Kaip pradeda sznekėt, tai tauro žodelio nuo jo neiszgirsi: vis pliovoja ant Dievo, bažnyczios, tikėjimo, o daugiausiai ant dvasiszkijos. Sakosi esąs labai apszviestas, o mus tai už galvijus laiko. Ir už ką? Už tą, kad nepasigeriame, kaip kiaulės, nebaubiame negražiais žodžiais, kad gyvename szvariai ir nelendame į tokias skolas, kurių iszmokėt negalėtumėme.

Kartais susieina pas jį daugiau tokių apszviestunų, kaip jis pats, ir tadą ausis reikia užkimszt nuo jų sznekos. Kad nors ką gero pakalbėtų. Bet kur tau! Kaip pradės blevyzgoti ant Dievo, vadintı popiežių antikristu, malaku (turbut Molochu, pr. R.) ir kitais negražiais žodžiais, o dar kaip užsivarys ant kunigų, tai nors isz stubos bėgk laukan. Tokia tai jų apszviesta kalba.

Tas Jurgis yra pirmutinis prie raszymo į laikraszczius, o ką paraszo, tai yra vis neteisybė. Neseniai jis nusiuntė korespondenciją į vieną laikrasztį, kurioje apibjaurino musų kunigą ir keletą vyrų, nesilaikanczių su juo. Kunigas nieko nesakė, bet vyrai netylėjo. Nuraszė protestą į tą patį laikrasztį, bet redakcija nepriėmė. Pasakė, ji tiki daugiau pirmam korespondentui, nė kaip jiems.

Vyrams, žinoma, piktumas, o man nė szis nė tas. Ne teip budavo Lietuvoje. Ten, budavo, tiki kiekvienam raszytam žodžiui, o czia matai, kad laikraszcziai meluoja, o paskui dar melagystės pataisyt nenori. Kągi prasta žmonelė, tokia kaip asz, gali sakyt? Sakau, kad negeri musų laikraszcziai, negeri žmonės, ką juos redaguoja, negeri tie, ką į juos neteisybes raszo. Ir liudna man darosi ir norisi pasiskųst, kad negera, matyt, czia žeme — ta Amerika — jeigu ant jos iszdygsta tokia laikrasztystė. Mes buvome pripratinti Lietuvoje semti apszvietimą isz laikraszczių ir rasztų, o czia isz jų turime tik piktumus ir nesmagumus. Ten manę lietuviszkas rasztas padarydavo geresne, pripildydavo manę meile brolių ir seserų — lietuvių, o czia prisieina pamislyti: Broliai ir seserys, dėlko jųs esate tokie negeri, dėlko vieni kitiems pavydite, dėlko vieni kitus niekinate vieszai, dėlko vieni ant kitų raszote neteisybes, dėlko vieni kitus norite suėst? Nemyliu asz tokių brolių ir seserų — ir nesmagu man darosi ir gaila, ir sztai skundžiuosi visiems: dėlko, jųs lietuviai, esate tokiais svetimoje szalije?....

Sunku darosi ant szirdies, aszaros nenoroms bėga per veidą ir plunksna atsisako raszyt....

Marcelė U—ienė.

*) Truputį per asztrus iszsireiszkimas, bet tarp lietuvių — amerikieczių galime sutikti tankiai nepripažįstanczių svetimos savasties socijalistų. Prier. perraszytojo.

Keli žodžiai apie mokintus vagilius.

Nepamirszom dar apgavystės W. Schrieber'o, klerko Elizabeth Port Banking Company bankos, kurs apvogė tą banką ant 109,000 dolierų, kaip sztai dieniniai laikraszcziai pranesza mums apie daug didesnį ir suktesnį apgavimą. C. L. Alvord, kurs dirbo per 10 metų bagocziausioj Amerikos bankoj „First National Bank of New York,“ gaudamas algos per $4000 ant metų, gyveno gana ilgą laiką New Yorko priemiestyje Mount Vermont tarpu bagoczių ir staiga isznyko. Pasirodė, kad jis per kelis metus įstengė pavogti $700,000 ir teip mokėjo vesti rokundas ir knygas tos garsiausios Amerikoj bankos, jog tik dabar pamatyta jo vagystė. (First National Bank 5 d. September 1900 m. turėjo $52,663,294). Bankos rasztininkai ir urėdiszkai valdžios peržiurėtojai knygų bankinių, po kelis syk ant metų perkratinėdami skaitlines bankos įeigas ir iszeigas, neįstengė susekti Alvordo placziai varomos vagystės, o reikia žinoti, jog tokios turtingos bankos kaip New Yorko First National Bank pasirenka gabiausius ir mokįcziausius rasztininkus savo didelių turtų ir savo plataus „biznio“ prižiurėjimui. Alvordas savo apgavyste tos bandos iszlavintų darbininkų pagarsėjo kaipo mokycziausias ir augszcziausias vagis.

G. W. Valentine isz Perth Amboy N. J. bekaziruodamas vienoj isz tenykszczių bankų ir imdamas algos po $1800, per vienus metus paleido $220,000 bankos pinigų ir slėpė savo vagystę neteisingoms skaitlinėms. Negalėdamas ilgiaus paslėpti savo szelmysczių jis pats pasidavė į policijos rankas ir dabar tupi Trentono kalinyj apsudytas ant 6 metų.

Samuel C. Seeley 1894 m. buvo suaresztuotas, apskųstas ir apsudytas ant 10 metų į kalėjimą už pavogimą 354,000 dol. nuo National Shoe and Leather Bank New Yorke ant Broadway ir Chambers ulyczių. Jis buvo prižiurėtoju knygų tos bankos ir per 10 metų sistematiszkai ją apvoginėjo įstengdamas vis teip vesti knygas, kad jo szelmysczių neužtėmyta. Matydamas toliaus negalėsiąs sukti mėgino pabėgti bet detektyvo buvo susektas.

S. W. Marsh prezidentas Keystone National Bank Philadelphijoj 1890 m. pabėgo su czielu milijonu doleriu. Jo bankas ir daugelis kitų dariusių su juomi biznį isz tos priežasties susibankrutijo. March slapstėsi nuo detektyvų visose svieto szalyse ir apie į 7 metus įstengė isz sprukti isz nagų policijos. 1898 m. jis pasirodė New York'e be graszio prie duszios ir pats atsidavė į valdžios rankas ir dabar sėdi Philadelphijos kalėjime.

Charles S. De Boun, kasieriaus pagelbininkas National Park Bank 1891 m. pavogė $100,000 jis apsudytas ant 5 metų į kalėjimą Kings County Penitentury New Yorke, dabar jis yra subjektu Chicagos hotelyje.

Charles W. Spaulding 1897 m. subankrutijo savo vagystėmis Chicago Globe Saving Bank ir daugelį kitų bankų turėjusių su anaja reikulus. Globe Savings Bank per jo szelmystę patrotijo $500,000; University of Illinois $400,000; Naszlių ir darbininkų pinigų per jį prapuolė $300,000. Jis likos apsudytas ant 10 metų į kalėjimą.

E. S. Dreyer & Co. 1896 m. subankrutino firmą. Pasirodė jog E. S. Dreyer visokiomis suktybėmis praleido $316,000 West Park Board Bank. Firma ta imdavo pinigus ant hipotekos (morgicziaus); revizija parodė jog daugelis jos morgicznių buvo be jokios vertės. Daugelis biednų szeimynų pasiliko be grasnio; varguoliai per ano kytro ir mokyto sukcziaus szelmybes patrotijo su virsz $1,000,000. Dreyer liko apsudytas ir dabar sėdi kalėjimo.

Ferdinandas Ward. 1884 m. apsuko didžiausius New Yorko finansierius. Pasinaudodamas vardu jenerolo U. S. Grant, kurio sunus buvo jo partneriu, jis suėmė 14,000,000 dol. svetimų pinigų, isz kurių beveik pusė prapuolė jam subankrutijus. Jis praleido $6,000,000 svetimų pinigų; apsudytas už savo szelmystės ant 10 metų į kalėjimą Sing Sing jis buvo iszleistas 1892 m. ir dabar dirba kaipo klerkas savo gimtiniame mieste Seneseva, gaudamas $12 ant nedėlios.

Į kelias dienas po subankrutijimo Grant'o ir Ward'o firmos prapuolė J. C. Eno prezidentas Second National Bank o su juo sykiu prapuolė ir $3,000,000 isz tos bankos. Jis pabėgo į Canadą, o po kelių metų, kada jo tėvas sugrąžinimo bankai pavogtus pinigus, jis sugrįžo į New Yorką ir buvo apskųstas ale užsistatęs bėlą su pagelba pinigų provą numarino.

W. N. Boggs klerkas First National Bank of Dover, Del. 1897 m. pavogė ir iszneszė $107,000 pinigų.

R. D. Cornelius isz Baltimorės praleido $70,000 National Farmers and Planters Bank ir pats paskui persiszovė.

Visi augszcziaus paminėti vagiliai parodė didelį gabumą ir sunaudojo savo mokslą ant padarymo didesnės skriaudos, bet Alvordui laikraszcziai pripažysta pirmystę, kadangi jis per kelis metus įstengė vogti ir paslėpti savo vagystę nuo kytriausių ir mokįcziausių expertų (rokundų darytojų), kuriuos anoji bagocziausia Amerikos banka užlaiko, idant apsaugoti nuo prapuolimo milijonus.

Pasirodo, jog mokslas, teip garbinamas entuzijastų, negal ir niekados negalės apsaugoti svietą nuo szelmysczių. Reikia daugiau ko apart mokslo, idant žmogus galėtų buti paveikslingu draugijos sąnariu. Mokintas vagis, neturėdamas savo szirdyje Dievo baimės, neigi bijodamas atsakymo už savo szelmystes ateinanczíame gyvenime, daug syk yra pavojingenis draugijai už nemokintą savo brolį — prastą vagilių kurs kad ir padaro skriaudą, tai vien mažam skaitliui ypatų. Mokintas nedorėlis pasinaudoja isz mokslo, idant nuskriausti tukstanczius ir szimtus tukstanczių žmonių. Musų valnamaniai, kurie norėtų atskirti mokslą nuo tikėjimo ir kurie tikėjimą vadina dryžomis kelinėms, privalo nepamirszti szitos teisybės. Isz tokių mokslų, kuriuos jie skelbia, musų tėvynėj ir tautystėj iszaugtų daugiaus blogo negu gero. Velyjantis Lietuvai viso labo.

Simniszkis.

Dievo Apveizda jauczia.

Senų laikų iszpaniszka apysaka.

Tąsą.

— Liepkite vaikui ant valandos iszeiti — tarė Juanas. — matau, kad czia reikia pasznekėt. O dabar — traukė toliaus, kada vaikas iszėjo — prisipažinkite, keno tas vaikas? Gal but, kad pavogėte nuo kokių nelaimingų tėvų!

Estebanas isz pradžių nieko nenorėjo pasakoti, paskui vienog papasakojo, kur rado vaiką. Užtylėjo tiktai apie atsitikimą Zamoroje.

Juanas labai nudžiugo. Dėkavojo Dievui už globą ant vaiko ir užtai, kad jisai galės pataisyti savo blogą darbą. Pradėjo tad kalbinti Estebaną, kad vaiką jam perleistų.

— Jus žinot — tarė Est
nas, — kad paimdami
manęs vaiką, atimat syki
mano uždarbį. Yra tai
smarkus vaikas! Jisai
giausia uždarbio man atn
O kiek turėjau vargo jį pr
kinti! O dabar asz jį par
cziau! Niekados! Nei
dot ant tokio, kad galėti
man už jį užmokėti.

— Pasigailėkit — tarė
anas — jug jus krikszczi
Asz vaiką ne sau noriu
tiktai noriu sugrąžinti
vams!

— Už rieszkuczias a
sutiksiu — buvo atsak
— dovanai ne. Kitas
tuotų man už jį pilną s
lėlę aukso, o jus? Jus
nieko apart padėkavonės.
vanoti Karlosą nenoriu n
galiu. Kad sugrąžint
man nors kasztus jo užla
mo, padėkim, nors szimtą
katų!

— Ar tuojaus? — pakl
Juanas.

— Tuojaus!

— Duosiu penkesdeszi
— tarė sodietis.

Estebanas dar nenorėjo
leisti, bet Juanas, nelaul
mat pabaigos derybų, iszl
isz gręczios, kurioje tuo
buvo szinkius, nuėjo link
bonijos — pas kleboną.
žino jį klebonas gerai, bet
anas mąstė eidamas, ar užt
jam tokią kruvą pinigų ir
turės net tiek. Tuojaus
bonui jisai iszreiszkė siek
vo pribuvimo. Kleb
džiaugdamasis isz teip
szirdies savo parapijon
valandos nemislyjo.

— Sztai pinigai! — ta
skaitęs — Skubinkis ir ge
vaiką, kurio gyvastį jau
iszgelbėjei. Dievas su ta
Juane!

Paskui Juanas vėla sė
szinkiuj visai nepaisyd
ant komedijanto, lyg jo
kas suvis neapeitų. Ap
kavimas neapvylė jo.

Už valandos Estebanas
prisiartino, pavaiszino jį
ir pasiulė vaiką.

— Neduosiu daugiau,
tiek! — tarė mesdamas
stalo dvideszimts žvilgan
dukatų.

Su džiaugsmu Esteb
pasiėmė pinigus, o pasku
szaukęs vaiką isz kito ka
rio, atidavė jį Juanui.

— Imk jį, nuo szio laik
sai tavo! — tarė.

Vaikas pradėjo gailiai
ti. Nebuvo jam gera
Estebaną, bet jau pri
prie jo. Dabar gal dar
kiaus bus pas nepažins
žmogų. Verkdamas tad
paskui Juaną.

Juanas žinojo, kad vis
panijos ricieriai randasi
Salmanara, mislijo, kad
bus ir vaiko tėvas, bet n
jo, kaip jisai vadinasi.
kad jis nebuvo girdėj
vardo. Atsidėjo tad an
vo pagelbos ir aprimo.

Ant rytojaus prisirei
kelionę, paliko savo uk
vaiku iszėjo į Salmanar

XIX

Iszpanų kariumei

Diena buvo miglota,
na. Kurti tylie viesz
Salmanaros aplinkėj.
paukształis necziulbėj
žmogaus balsas nepei
tylos. Apielinkė buvo
ta tukstancziais lavonų
sių kovoje su maurais.
kanos muzulmanų kari
traukė link Granados.
gas krikszczioniui, ku
but patekęs į jų ranka
Koks tai vaikas su
rankose ėjo per užden
nais lauką. Per baisi
nieko negalima buvo
per kelis žingsnius.
tik pasirodė saulutė.
gelis sužeistų szaukėsi
bos ar damuszimo. T

Charles S. De Boun, kasierius ...agelbininkas National Park Bank ...891 m. pavogė $100,000 jis ap... ...ytas ant 5 metų į kalėjimą Kingsbounty Penitentury New Yorke, ...ar jis yra subjektu Chicagos ... ...yje.

Charles W. Spaulding 1897 m. ...ubankrutijo savo vagystėmis (Chicago) ...o Globe Saving Bank ir daugelio ...itų bankų turėjusių su anaja ... ...ulus. Globe Savings Bank per ... ...zelmystę patrotijo $500,000; University of Illinois $400,000; ... ...r darbininkų pinigų per jį prapuolė ...300,000. Jis likos apsudytas ... ...0 metų į kalėjimą.

E. S. Dreyer & Co. 1896 m. ... ...ankrutino firmą. Pasirodė jog E. S. Dreyer visokiomis sukytėmis ...praleido $316,000 West Park Board ...Bank. Firma ta imdavo pinigus ant ...ipotekos (morgicziaus); ... ...odė jog daugelis jos morgicziu ... ...ro be jokios vertės. Daugelis ... ...ų szeimynų pasiliko be ... ...varguoliai per ano kytro ir ... ...sukcziaus šelmybes patrotijo ... ...virsz $1,000,000. Dreyer likos ... ...sudytas ir dabar sėdi kalėjime.

Ferdinandas Ward. 1896 ... apsuko didžiausius New Yorke ... ...sierius. Pasinaudodamas vardu ... ...nerolo U. S. Grant, kurio sunus ... ...vo jo partneriu, jis suėmė 14,000,000 dol. svetimų pinigų, isz kurių ... ...veik pusė prapuolė jam subankrutijus. Jis praleido $6,000,000 ... ...mų pinigų; apsudytas už savo ... ...mystės ant 10 metų į kalėjimą Sing Sing jis buvo iszleistas 1892 m. ... dabar dirba kaipo klerkas savo ... ...tiniame mieste Seneseva, gaudamas $12 ant nedėlios.

Į kelias dienas po subankrutijaus Grant'o ir Ward'o firmos prapuolė J. C. Eno prezidentas Second National Bank o su juo sykiu prapuolė ir $3,000,000 isz tos bankos. Jis pabėgo į Canadą, o po kelių metų ... kada jo tėvas sugrąžinimo banko pavogtus pinigus, jis sugrįžo į New Yorką ir buvo apskųstas ale už... statęs bėlą su pagelba pinigų provo... numarino.

W. N. Boggs klerkas First National Bank of Dover, Del. 1897 m. pavogė ir iszneszė $107,000 pinigų.

R. D. Cornelius isz Baltimorės praleido $70,000 National Farmers and Planters Bank ir pats paskui persiszovė.

Visi apgszcziaus pamėti vagiliai parodė didelį gabumą ir naudojo savo mokslą ant padarymo didesnės skriaudos, bet Alvordui laikraszciai pripažysta pirmystę, kadangi jis per kelis metus įstengė vogti ir pasiųsti savo vagystę nuo kytriausių ir ... kęcziausių expertų (rokundų ... tojų), kuriuos anoji bagocziaus Amerikos banka užlaiko, idant ... saugoti nuo prapuolimo milijonus.

Pasirodo, jog mokslas, teip gy... namas entuzijastų, negal ir niekis negalės apsaugoti svietą nuo ... mysczių. Reikia daugiau ko ... mokslo, idant žmogus galėtų ... paveikslingu draugijos sąnariu. ... kintas vagis, neturėdamas savo ... dyje Dievo baimės, neigi bijodamas atsakymo už savo szelmystes ... nancziame gyvenime, daug syk ... pavojingenis draugijai už nemoką tą savo brolį — prastą vagilių ... kad ir padaro skriaudą, tai vien ... žam skaitliui ypatų. Mokintas ... dorėlis pasinaudoja isz mokslo, ... nuskriausti tukstanczius ir ... tukstancziu žmonių. Musų ... maniai, kurie norėtų atskirti ... nuo tikėjimo ir kurie tikėjimą ... na dryžomis kelinėms, privalo ... mirszti szitos teisybės. Isz ... mokslų, kuriuos jie skelbia, ... sų tėvynėj ir tautystėj ... daugiaus blogo negu gero. ... jantis Lietuvai viso labo.

Simnis...

Dievo Apveizda jaucia.

Senų laikų iszpaniszka apra...

Tąsa.

— Liepkite vaikui ant ... landos iszeiti — tarė Juanas — matau, kad czia reikia ... sznekėt. O dabar — tra... toliaus, kada vaikas iszėjo ... prisipažinkite, keno tas ... kas? Gal but, kad pavogė ... nuo kokių nelaimingų tėvų?

Estebanas isz pradžių ... nenorėjo pasakoti, pas... vienog papasakojo, kur ... vaiką. Užtylėjo tiktai ... atsitikimą Zamoroje.

Juanas labai nudžiugo. ... kavojo Dievui už globą ... vaiko ir užtai, kad jisai ... pataisyti savo blogą da... Pradėjo tad kalbinti Este... ną, kad vaiką jam perleistų.

— Jus žinot — tarė Estebanas, — kad paimdami nuo manęs vaiką, atimat sykiu ir mano uždarbį. Yra tai labai smarkus vaikas! Jisai daugiausia uždarbio man atnesza. O kiek turėjau vargo jį pramokinti! O dabar asz jį parduocziau! Niekados! Neiszrodot ant tokio, kad galėtumet man už jį užmokėti.

— Pasigailėkit — tarė Juanas — jug jus krikszczionis! Asz vaiką ne sau noriu imti, tiktai noriu sugrąžinti jį tėvams!

— Už rieszkucziaus aukso sutiksiu — buvo atsakymas — dovanai ne. Kitas kas duotų man už jį pilną skrybėlę aukso, o jus? Jus gal nieko apart padėkavonės. Dovanoti Karlosą nenoriu nė negaliu. Kad sugrąžintumet man nors kasztus jo užlaikymo, padėkim, nors szimtą dukatų!

— Ar tuojaus? — paklausė Juanas.

— Tuojaus!

— Duosiu penkesdeszimts! — tarė sodietis.

Estebanas dar nenorėjo nuleisti, bet Juanas, nelaukdamas pabaigos derybų, iszbėgo isz gręczios, kurioje tuomet buvo szinkius, nuėjo link klebonijos — pas kleboną. Pažino jį klebonas gerai, bet Juanas mąstė eidamas, ar užtikės jam tokią kruvą pinigų ir, ar turės net tiek. Tuojaus klebonui jisai iszreiszkė siekį savo pribuvimo. Klebonas, džiaugdamasis isz teip geros szirdies savo parapijono nė valandos nemislyjo.

— Sztai pinigai! — tarė atskaitęs — Skubinkis ir gelbėk vaiką, kurio gyvastį jau sykį iszgelbėjei. Dievas su tavim, Juane!

Paskui Juanas vėla sėdėjo szinkiuj visai nepaisydamas ant komedijanto, lyg jo vaikas suvis neapeitų. Apsirokavimas neapvylė jo.

Už valandos Estebanas pats prisiartino, pavaiszino jį vynu ir pasiulė vaiką.

— Neduosiu daugiau, kaip tiek! — tarė mesdamas ant stalo dvideszimts žvilganczių dukatų.

Su džiaugsmu Estebanas pasiėmė pinigus, o paskui paszaukęs vaiką isz kito kambario, atidavė jį Juanui.

— Imk jį, nuo szio laiko jisai tavo! — tarė.

Vaikas pradėjo gailiai verkti. Nebuvo jam gerai pas Estebaną, bet jau priprato prie jo. Dabar gal dar sunkiaus bus pas nepažinstamą žmogų. Verkdamas tad sekė paskui Juaną.

Juanas žinojo, kad visi Iszpanijos ricieriai randasi ties Salmanara, mislijo, kad ten bus ir vaiko tėvas, bet nežinojo, kaip jisai vadinasi. Niekad jis nebuvo girdėjęs jo vardo. Atsidėjo tad ant Dievo pagelbos ir aprimo.

Ant rytojaus prisirengęs į kelionę, paliko savo ukę ir su vaiku iszėjo į Salmanarą.

XIX

Iszpanų kariumenėj.

Diena buvo miglota, drėgna. Kurti tylie vieszpatavo Salmanaros aplinkėj. Joks paukształelis necziulbėjo, joks žmogaus balsas nepertraukė tylos. Apielinkė buvo užklota tukstancziais lavonų, krituslų kovoje su maurais. Liekanos muzulmanų kariumenės traukė link Granados. Vargas krikszczioniui, kurs tada but patekęs į jų rankas.

Koks tai vaikas su lazda rankose ėjo per uždengtą kunais lauką. Per baisią miglą nieko negalima buvo įžiurėti per kelis žingsnius. Kartais tik pasirodė saulutė. Daugelis sužeistų szaukėsi pagelbos ar damuszimo. Tada vaikas bėgo toliaus — bet kur? Pats nežinojo. Jau lavonų daugiaus nematė bet jis dar vis bėgo. Pagaliaus jam nusidavė, kad girdi czerszkėjimą ginklų ir kokią kariszką dainuszką. Povaliaus tada ėjo link tų balsų. Staiga iszskirstė miglos ir jis priesz savę pamatė kelias iszpaniszkų kareivių budeles.

Linksmas tad vaikiukas nubėgo artyn.

— Žingeidu, ko tas vaikiukas czia jieszko? — pamislyjo ne vienas ant sargybos stovintis kareivis.

O vaikas artinosi prie burio klupanczių priesz altorių ir karsztai meldžiancziųsi kareivių. Pribėgęs puolė ir jisai ant kelių tarp kareivių ir dėkavojo Dievui už pagelbą surasti iszpaniszką kariumenę.

Kada po miszių Ferdinandas grįžo į savo palatką, akys jo sustojo ant dailaus vaikiszczio, kurs teip jam patiko, kad pasiėmė jį su savim. Namiej pavalgydinęs jį ir apiprausęs užklausė isz kur ir ko jisai atėjo.

— Isz kur einu? — atkartojo žiurėdamas į stovinczius apie jį karžygius — isz kaimo, toli nuo czia; nežinau vardo to kaimo, bet ten yra dar griuvėsiai rumo, prigulinczio Don Ferdinandui. Gal jį pažįsti? — užklausė pakeldamas ant Ferdinando akis.

— Ar pažįstu? — nusijuokė karžygis. — žinoma! na, kas daugiaus?

— Kas toliaus? — Matote, tai liudnas dalykas. Tėvas mano paėmė už manę pinigus ir atidavė tokiam senam žmogui.

— Tėvas! tikras tėvas? stebėjosi Ferdinandas. — Kaip gali tėvas teip daryti? Kaip gi vadinasi tavo tėvas?

— Girdėjau tankiai — atsakė vaikas, kad jį vadindavo Estebanu. Vaikszcziodavo jisai virve ir užtai ėmė pinigus. Asz jau ir teip iszmokau, bet seniaus jisai imdavo manę ant rankų ir vaikszcziodavo virve.

— Vaikszcziojo virve? — pertraukė karžygis, tėmydamas įvaikiszczio veidą. — Ar ne buvai tu apie szeszi metai atgal Zamoroje?

Vaikas linktelėjo galvą.

— Tavo tėvas vaikszcziojo virve priesz karaliaus palocių?

— Teip.

Juo atydžiau Ferdinandas tėmyjo į vaiką, juo labiaus persitikrino, kad tai yra tas pats vaikas, kurį jo pati Eugenija buvo priėmusi už augintinį. Apkabino vaiką ir meiliai prispaudė jį prie szirdies.

— O tas sėnis, ką tavę nupirko — paklausė už valandos — kas yra do vienas?

— O pone, tai baisus dalykas! Maurai jį baisiai sužeidė! „Tai krikszczionis" rėkė. „Iszmuszt krikszczionis!"

— Trys vyrai nuszoko nuo arklių ir užpuolė ant jo neapsiginklavusio. Nesigynė, tiktai praszėsi jų, bet veltui. Tada tarė man: „Bėgk, vaike! Tegul Dievas tavę veda! Bėgk į iszpanų abazą!" Daugiaus negalėjo kalbėti, nes puolė lyg negyvas. Asz pasislėpiau kruvoj akmenų ir laukiau kol jie atsitraukė. Tada nubėgau pažiurėti senio, bet jo niekur neradau. Nelaukdamas daugiaus leidausi jieszkot jus abazo. Dievas manę czia atvedė. Kur dabar yra tas senis, nežinau. Gal jau jį maurai užmuszė.

— Pasakykie-gi man, ko tu czia atėjei?

— Asz czia rasiu savo tėvą — atsakė tvirtai vaikas.

— Na, na! — nusijuokė Ferdinandas. — Tu tėvo jieszkai? Tai sunkus dalykas! Mes visi turim savo sunus. Tikiu bet-gi tau, kad sakai teisybę. Antras mus susitikimas neyra prastu atsitikimu, bet tai Apveizda Dievo teip rėdo. Gali likt pas manę, o asz užimsiu vietą tėvo, kurio tu jieszkai. Ar tinki ant to?

Vaikas noriai sutiko ir už valandos tapo mylimu visų karžygių.

— Palaukk — sakydavo Ferdinandas, — kaip tik sugrįžsziu į Zamorą, galėsi mokintis su mano sunum, o paskui liksi mano pazium. Žinau, kad tavę mylės ir pati mano ir karalienė. Nesigailėsi apsirinkęs manę savo tėvu. Koksgi tavo vardas, ar kaip tavę vadino tavo globėjas?

— Vadinuosi Karlosas — atsakė vaikas.

Ir asz tavę teip vadinsiu pakol atrasime tavo tėvą ir dažinosime tavo tikrą varda.

Ir teip Karlosas atrado sau globėją. Kada iszpaniszka kariumenė po pergalėjimo iszkilmingai grįžo į Zamorą Ferdinandas laikė vaiką priesz savę, lyg didžiuodamasis nepaprastu pelnu laike karės.

XX

Elgėta.

Eugenija negalėjo nė iszreikszt to džiaugsmo, kokį jautė sugrįžus vyrui; isz syk nė nepatėmyjo szalia stovinczio ir linksmai į ją žiurinczio vaiko. Pamaczius nors dar nežinojo, kas tai per vienas, bet linksmai jį priėmė. Vėliaus atėjus ir karalienė, girdėdama nepaprastą vaiko istoriją, prižadėjo rupintis apie jį.

Ir teip vaikas visų buvo linksmiai priimtas ir mylimas apart vieno — o tuomi buvo Rodrigo. Nors dar jaunas, bet jau buvo pilnas pasididžiavimo ir su paniekinimu žiurėjo į komedijanto sunų. Pavirszutiniai vienok neiszsidavė su savo neapykanta, nors slapta daug nesmagumų davė Karlosui, pamokinamas savo motinos Inezos. Pripratęs prie vargo ir paniekinimo Karlosas kantriai perkęsdavo visas skriaudas. Ineza, matydama visų meilę link Karloso neiszpasakytai užvydėjo ir pyko. Vaikas užėmė vietą pazio pas savo tėvą; aprėdydavo jį dailiai ir užlaikė gerai. Bet vaikui liudna budavo tik žiurint, kaip Eugenija myli ir glamonėja Rodrigą — jisai motinos neturi, niekad nė nejautė motinos meilės. Kada apimtas gailesties bėgo kur į kampą ir ilgėjosi nežinomų sau tėvų, Rodrigas tycziojosi isz jo. Tiktai Eugenija gailėjosi vaiko ir kaip galėdama ramino jį.

— Buk geros mislies — tarydavo — tu, posuni žemiszkos laimės, ir tikėk, kad apie tavę Dievas rupinas ir Jis dalis tau džiaugtis su savo tėvais. Tiktai neverkk ir nerugok, o atsimink, kad tuo tarpu asz tavo motina.

— Meilinga ponia — atsakė vaikas — dėkui jums už jusų gerą szirdį ir už visas geradejystes! Bet liudna man, kad nežinau savo motinėlės! Esu dabar czia turtuose, nieko man nestokuoja, bet kad atrascziau motiną, nors ji butu ir biedniausia, mescziau rumus ir eicziau drauge su ja vargti.

Teip slinko metai. Nė apie tėvą Serafiną, nė apie Juanas nebuvo jokios žinios. Kovos su maurais atsitikdavo kas metas. Rodrigas jau tarnavo prie karaliaus, ir kaipo jo sunus užėmė augszcziausią vietą, bet Karloso vis neapkentė.

(Toliaus bus).

Seimas S. L. A.

„Sandaros Lietuvių Amerike Seimas" bus 27, 28 ir 29 Lapkriczio. Pittsburge, Pa.

Komitetas.

Lietuviai Anglijoje.

Trumpas apraszymas Anglijos lietuviszkų kolionijų.

Užraszė J. M.

Tąsa.

Mokėdamas jau sziaip teip angliszkai nuvyko jis į Skotiją ir gavo darbą prie minėto geležinkelio. Bet kad darbininkų dar ten vis truko, jisai kompanijos kasztu sugrįžo į Lietuvą ir prisikalbinęs apie 30 vyrų teippat kompanijos kasztu atvežė į Skotiją. Tokiu tai budu lietuviai pateko į Skotiją.

Neblogiems esant uždarbiams Skotijos anglių kasyklose ir geležies dirbtuvėse, skaitlius Lietuvos emigrantų kas met's auga.

Sostapile Skotijos lietuvių galima užvadinti miesta Glasgow. Nors jame neperdaug yra lietuvių, viso 227 ypatos, bet jis yra centru visų miesczіukų, kuriuose rado prieglaudą lietuviai. Gyvena jie apgyventoje žydais dalije miesto, apie upę Clyde; dirba daugiausiai prie žydų, priguli į žydiszkas unijas ir visados su žydais iszvien eina, tad vietiniai gyventojai niekuomet jų nuo žydų nė neatskiria ir žydais vadina. Paskutiniam laike, jei bent tik matydami lankantis kunigą kataliką, pradėjo vaditi „Jew Catholic".

Glasgow'o lietuviai dirba prie kriauczių, staliorių, geležies dirbtuvėse ir keli popieros dirbtuvėse. Uždirba daugiausiai kriaucziai ir stalioriai. Szie pastariejie dailiaus pasipuoszia ir statosi daug kytresniais už gyvenanczius aplinkiniuose miesteliuose lietuvius, kurinos niekina. Glasgowe paskutinius du metu gyveno ir lietuviszkas kunigas.

Pagal suraszą, darytą Sausio mėnesije szių, 1900 metų Skotijos lietuviai gyvena sziuose miesteliuose:

Blantyre yra lietuvių 133 ypatos; dirba anglekasyklose.

Bellshill — 86 ypatos; dirba anglekasyklose.

Eddlewood — 72 ypatos; dirba anglekasyklose.

Cadzow — 11 ypatų; dirba anglekasyklose.

Hamilton — 31 ypata; dirba anglekasyklose.

Carfin — 237 ypatos; dirba anglekasyklose.

Motherwell — 34 ypatos; dirba anglekasyklose.

View Park ir Bothwell Park — 317 ypatų; dirba anglekasyklose.

Tannochside — 15 ypatų; dirba anglekasyklose.

Mossend — 187 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Palace Colliery — 23 ypatos; dirba anglekasyklose.

Wishaw — 37 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Newmains — 7 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Carnbroe — 125 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Calder — 54 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Stevenston — 81 ypata; dirba geležies dirbtuvėse.

Glengarnock — 335 ypatos: dirba geležies dirbtuvėse.

Shots — 29 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Wilsontown — 21 ypata; dirba geležies dirbtuvėse.

Bonnerygh — 12 ypatų; dirba geležies dirbtuvėse.

Faldhouse — 21 ypata; dirba geležies dirbtuvėse.

East Calder — 19 ypatų; dirba geležies dirbtuvėse.

Craigneuk — 48 ypatos; dirba geležies dirbtuvėse.

Greenfield — 38 ypatos; dirba anglekasyklose.

Earnock — 12 ypatų; dirba anglekasyklose.

Edinburgh — 13 ypatų; dirba prie sziauczių pas žydus.

Leith teipgi yra kelios lietuviszkos szeimynos; lietuviai dirba ant dokų ir keli prie kurpių.

Glasgow 227 ypatos.

Apart to dar viena lietuviszka szeimyna yra miestelij Muirkirk.

Lenkų Skotijoj yra apie 300 ypatų.

Kadangi Skotijos lietuviai svarbesniuose atsitikimuose visi laikosi iszvien, tad ir apraszydamas jų veikimus, neskirstysių pagal vietas apgyvenimo, bet imsiu visus drauge ir vadįsiu juos Skotijos lietuviais.

Iki 1898 m. Skotijos lietuvių dvasiszkus reikalus atlikdavo Liverpool'io kun. Hughes, aplankydamas juos porą kartų ant metų. Iszpradžių lietuviai, matydami, kad kitaip buti negali, kentė ir dėkingi buvo mokancziam lietuviszkai kunigui už aplankymą. Bet kad jų skaitlius pasididino, o nemokant angliszkai negalėdavo atlikti savo dvasiszkų pareigų, mirti turėjo be iszpažinties ir sakramentų, tad pradėjo jie mislyti apie parkvietimą ir užlaikymą kanigo lietuvio.

1897 metuose keli lietuviai pradėjo tverti draugystę, kurios mieriu turėjo buti pasirupinimas ir užlaikymas kunigo lietuvio. Tas darbas jiems ėjo labai kėblai. Tvertojai draugystės, pats niekad dar į jokias draugystes neprigulėdami, nežinojo nė ką daryti, nė kaip tuos žmones suorganizuoti. Žmonės vėla, neiszsitikėdami organizatoriams, nesiskubino su prisiraszymu ir mokestimis. Per pusę metų surinko vos £16 (arti $80). Vienog kunigo jieszkojo.

Tada nekurie kunigai airiai pradėjo kelti intrygas, ir dėlto poros atsiszaukusių lietuviszkų kunigų Glasgowo vyskupas nepriėmė. Bet kad lietuviai be paliovos siuntinėjo jam praszymus ir ėjo prie jo, iszreikszdami savo sunkų padėjimą, tad vyskupas iszklausė jų ir daleido parsikviesti kunigą, kokį jie nori.

Tokiu budu pradžioj 1898 m. į Glasgow'ą atvyko kun. Varnagiris, baigęs Ryme dvasiszką akademiją ir įgijęs ten titulą philosophijos daktaro.

Atvažiavęs kun. Varnagiris tuoj užsiėmė sustiprinimu lietuviszkos draugystės. Suszaukė mitingą, ant kurio buvo apsvarstyta draugystės įstatymai ir iszrinkta administracija. Kadangi tas pirmas Skotijos lietuvių susirinkimas buvo 4 d. Kovo, dienoje Szv. Kazimiero, tad ir naujoji draugystė Szv. Kazimierą skyrė savo globėju.

Budamas geru lietuviu kunigas Varnagiris netiktai atlikinėjo Skotijos lietuvių dvasiszkus reikalus, bet pradėjo budinti juose ir tautiszką dvasią. Pirmiausiai jis pripirko lietuviszkų knygų, užprenumeravojo kuone visus lietuviszkus laikraszczius ir užvedė skaitinyczią, bet skaitinyczia į 8 mėnesius nupuolė: knygas iszneszіojo ir sudraskė, o skaityt neb'norėjo.

Paskui 1899 m. jisai suorganizavojo kooperatyviszką maistų draugystę, kuri miestelij Wishaw uždėjo duonos keptuvę.

1899 m. į Skotiją atvyko isz Amerikos Jonas Montvila, kurs pradėjo Glasgowe iszleidinėti lietuviszką dvinedėlinį laikrasztį „Vaidelytę". Negaudamas bet reikalingo paramo nuo isztautusių lietuvių pabaigoj tų pat 1899 m. turėjo liauti iszdavinėjęs.

Bebunant Glasvow'e J. Montvila, susiraszęs su J. Narkunu alias Daumantu, tuomet Londone gyvenancziu, sutvėrė Glasgow'e „Szviesos Draugystę," kurios mieriu buvo praplatinimas skaitymų ir apszvietos tarp Anglijos lietuvių. Draugystė ta butų tvėrus savo szakas visose Anglijos lietuviszkose kolionijose; centtraliszkas komitetas butų vienas ir tokiu budu but iszėjas susivienyjimas Anglijos lietuvių. „Szviesos Draugystė" tebegyvuoja Skotijoj ir dabar. Viena jos szaka yra Glasgow'e, kita miestelij Bellshill.

Baigiantis gruodžio mėnesiui Montvila apleido Skotiją, o pradžioje 1900 metų iszsikraustė isz Skotijos ir kun. Varnagiris.

Skotijos lietuviai dabar vėla neturi lietuviszko kunigo. Davažiuoja pas juos Manchester'io kun. Voitis, kurs dabar skverbiasi apsilikti tarp tenykszczių lietuvių ant visada. Apsiriks lietuviai pasilikdami jį tarp savęs, kadangi jis nė lietuviszkai gerai nemoka, nė lietuvtų tautos reikalų nežino. Beje, yra dar dideliu lietuvystės prieszu, kaip nekartą savo darbais parodė Manchesterij.

Isz vertelgų tarp Skotijos lietuvių yra regis tik du: viens miestelij Blantyre laiko mėsos ir deszrų pardavinyczią, kiti du pusininkai laiko Glasgow'e kriauczių szopą.

Tautiszkas klausymas, kaip Anglijoj, teip ir czia žemai stovi. Teisybė, skaitanczių czia yra daugiaus, gerai velijanczių tautai teip-gi, bet kad yra tai vis vaikinai mažai patyrę, neiszsitobulinę, tad ir nuveikti nieko praktiszkai negali.

Tikėtis reikia, kad su laiku iszsidirbs ir jie, ir stos eilėse kariaujanczių už lietuvystės idėją.

Darbininkiszko klausymo Skotijos lietuviai teippat nesupranta. Skotai tenais, kaip geležies dirbtuvių darbininkai, teip ir anglekasiai turi tvirtas junijas.

(Toliaus bus).

Draugysczių reikalai.

Draugystė Saldžiausios Szirdies Vieszpaties Jėzaus laikys teatrą 30 d. Gruodžio (December) 1900 m. Taigi maloniai užpraszo kitas draugystes ant tos dienos nerengti jokio baliaus nė pasilinksminimo.

KOMITETAS.

Draugystė szv. Kazimiero Karalaiczio kels didelį balių 11 d. Lapkriczio 1900 m. ant Pulaskio salės, 800 Ashland Ave. tarp 17 ir 18 ulyczių. Vyrai ir moterys, jaunikalczіai ir panelės, praszom pribut ant to pasilinksminimo, o nesigraudinsite. Muzykė bus labai puiki; svečiai meilingai priimti. Užpraszo

KOMITETAS.

Dr. Szv. Jono Krikształytojo laikys savo balių 6 d. Sausio 1901 m. ant Freiheit Turner salės. Taigi kitas draugystes užpraszo ant tos dienos nedaryti jokių balių nė pasilinksminimu.

Komitetas.

Pirmas didžiausias ir puiklausias Chicagoje balius D-tes szv. Jurgio Ricieriaus ir Muczelninko bus laikytas nedėlioj, 18 d. Lapkriczio (November) 1900 m. Freiheit Turner salėj po num. 3417 S. Halsted st., tarp 34-th ir 35 th ulyczių. Prasidės 4 val. vakare. Inženga 25c. porai. Meilingai užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant musų linksmo baliaus, o busite svetingai priimti ir užganėdinti. Muzika bus labai puiki, kokios dar ant lietuviszkų balių niekad nebuvo. Praszome nepamirszti seni ir jauni, ponai ir ponios, kavalieriai ir panos meilingai atsilankyti ant to puikaus baliaus.

KOMITETAS.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo pusbrolių Stanislovo Puidos ir Vinco Skrinsko. Jie patys, ar kas apie juos žino, teiksitės paraszyt ant szio adreso;

Jos. Mikuckas,
P. O. Box 14 Greenridge, Ill.

Pajieszkau savo brolio Juozapo Aleknos, paeinanczio isz Bikonių sodžiaus, Kupiszkio parapijos, Kauno gubernijos. Jisai pats, ar kas jį pažįsta teiksitės duoti žinią ant szio adreso:

Mrs. Veronika Stvalonskienė,
122 Liberty st.,
Chicago, Ill.

Pajieszkau savo szvogerio Jono Kvietkaus, isz Gervinių, Raseinių pavieto, apie 15 metų Amerike ir jo žento Mockaus, gyveno New Yorke. Jie pats, ar kas apie juos žino, teikkitės duoti žinią ant szio adreso:

J. V. Petraitis,
8836 Exchange st.
So. Chicago, Ill.

Mano tėvas Kazimieras Kurlinskis, 12 metų Amerikoje, paeinantis isz Trumpininkų sodos, Raseinių pavieto, teatsiszaukia maloniai prie savo sunaus, ar kas apie jį ką žino, teduoda žinią ant szio adreso:

Alex. Kurlinskis
1200 Gest st.,
Cincinnati, Ohio.

„Kataliko" agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

New Philadelphia, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra
p. M. Matuleviczius.

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Illinois.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

Jonas Klusas,
4766 Melrose St.
Frankford, Philadelphia, Pa.

HENRY HEINE,
— APTIEKORIUS. —
Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.
Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

W. L. KLEWER,
architektas
Stato mazus ir didelius namus.
1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

Dr. Marija Dowiatt.
Lietuviszkas daktaras, kas dieną iki 12 isz ryto galima rasti OFICE.
723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.
Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

Kataliogas knygų.

MALDAKNYGES.

Szaltinis Didelis
Mažas Aukso Altorius
Aukso Altorius
Balsas Balandėlis
Garbė Dievui
Kanticzkos

KNYGOS DVASISZKOS INTALPOS.

Balsas sunų ir dukterų Marijos
Istorija Seno Istatymo
Trumpas katalikiszkas katekizmas
Katech. kun. Pilekauskio
Mokslas Rymo Katalikų
Istorija szv. trumpai apsakyta.
Evangelijos ant visų nedėldienų ir szven.
Mėnuo szv. Marijos Panos
Tiesos Žodžiai apie pamatinius tikėjimo dalykus.
Kanczios V. Jezaus
Vadovas arba Dangiszka Gydykla.
Pamokslai ant metinių szvenczių
Perspėjimas apie szv. tikėjimą.
Gyvenimas szv. Marijos Panos
Paskutinis Pamokslas vieno žemaiczio.
Gyvenimas szv. Benedikto.
Garsas apie baisybes Dievo Sudo.
Iszganingi dumoj. apie sopl. Motinos szv.
Paslaptys rażancziaus szv.
Filiotea.
Gyvenimai Szventųjų.
Gyvenimas Iszg. Svieto.
Kaip užspakajit sumenę.
Novena prie V. Jezaus S. P. M. ir szventųjų Dievo.
Pamokinimas apie szv. Sakramenta.
Kalba Kazimiero ir Antano.

KNYGOS SVIETISZKOS ITALPOS.

Andersono Pasakos.
Lengvas budas raszymo pacziam per savę
Istorija arba apsakymas apie Lietuvos pajiegas
Lietuviszkas pradžia mokslis.
Szimtmetinis ukiszkas kalendorius.
Arielka yra nuodai.
Kalba apie priežastis vargų.
Lietuviszki rasztai ir rasztininkai.
Terp skausmų į garbę.
Budai gydymo nekurių ligų
Lietuvos tėvynės dainos
Lietuvos gaspadinė
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka Bažnyczia
Gyvenimas Stepo Raudanosio
Talmudas Žydų
Patarles ir dainos
Dainų skrynelė

Perspėjimas — Maldaknygių apdarai įvairus yra — pigesni ir brangesni: norėdami gauti isz kitų miestų teiksitės atsiszaukti per laiszką.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras.
134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinose universitete New Yorke; praktikavo ligonbucziuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Užtikrina iszgydymą

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir ne vaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudoti elektrikines prietaisas.

Ligas lytiszkų dalių

iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptybėj.

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet. nuo 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 ik 14 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi Užpraszydami gydyklas prisiuskit $1.00.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardųs užkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 Ill. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Dr. O. C. HEINE,

Dentistas.

Ofisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted Street.

GYVENA ANT VIRSZAUS APTIEKOS.

CHICAGO, ILLINOIS.

L. AŽUKAS

asekuravoja namus ir visokius naminius daigtus į visokias kompanijas. Praszau ateit pas savo gentį, o nebusite apsukti nuo kompanijos.

Kas nori pirkti namus arba lotą, tai ateikit pas manę, o asz parduosiu kuopigiausia gerose dėl lietuvių vietose, o teipgi parupinsiu pinigų ant pažiczinimo. Atsiszaukit pas

L. Ažukas
3301 Auburn av., Chicago, Ill.

Dr. M. P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulyczios
Aptiekoj J. Leszczynskio, kožną dieną nuo 10tos iki 12tai valandai priesz pietus.
CHICAGO, ILL.

A. Piekalkiewicz,

KARPENTERIS, KONTRAKTORIS IR BUDAVOTOJAS.

3328 Auburn ave.
Chicago, Il.

Pigei ir gerai budavoja namus, įrengia juos ir sutaiso. Lietuviai, reikale kreipkitės prie jo.

Michael Figel.

Laikau visokias drapanas: viriszkas ir moteriszkas ir viską kas priguli prie „DRY GOODS" teip-gi turiu visokių czeverykų ir batų. Galiu parduoti viską pigiaus kaip ant visos So. Chicagos, nes turiu savo locną namą. Krautuvej galite liatuviszkai susikalbėti, todėl eiket visi pas manę, o atraset ko reikalaujat.

Gygenu po Nr.
8757 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.

Offisu valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.

Ypatingai asz gydau vaikus, difterijas ir kruopo.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, Ill.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

CHARLES ARENS.
APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

Fotografo užvedimas

Intaisytas dailei artistiszkai, **geriausei** atliekamas darbas yra **garantavojamas** cienios pigios.

NIKLAS & CO.
589 Milvaukee avenue arti Cornelia street CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą kenczia nemiegą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietejimą arba netravinimą, nerviszkumą, viduriu ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnejimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:

JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Lietuviszkas Dr. K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: { nuo 9 iki 10 isz ryto „ 1 „ 3 po pietų „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 981

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

Stanislovas Marcinkeviczius.

Parduoda Szipkortes ant visų kelių mariomis.

Siunczia pinigus į visas dalis svieto greitai, saugiai ir pigiai.

Apsaugoja namus ir forniczius nuo ugnies.

Lietuviai kreipkitės pas savo vientautį. Nepamirszk adreso:
4514 S. Paulina st. Chicago, Ill.

DIEMANTO ELEKTROS KRYŽIUS.

Vadinamas teipgi Volta Kryžium, keleta metų atgal tapo iszrastas Austrijoje, ir prasidekavojant savo naudai Kryžius tas veik pasiplatino Vokietijoj, Francuzijoj, Skandinavoj ir kitose Europos szalyse, ir szendien yra labiausiai pageidaujamas kaipo galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitu kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryžius gydo Reumatizma teip muskulų kaip ir sanarių, neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, nerviszkuma, nervų nusilpnejima, silpnuma, prastota nervų gyvuma, nervų nupuolima, nemiga, abejotinguma, dvasios nupuoljma, hysterija, paralyžiu, sustengima, drebulį, neuralgija, apopleksija, nuomara, szv. Vito szoki szirdies plakima, galvos skaudėjima ir visus nerviszko systsmo sugedimus.

Veikme jo apsireiszkia pati per save begyje keletos dienų, bet kartais užtrunka kelias dienas.

Kryžiu reikia nesziot diena ir nakti, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, augszcziau szirdies indaubos. Melynoji puse turi but į apaczia apversta. Priesz naudojima ir viena syki ant dienos po to indek Kryžiu į truputi drungna geriausio uksuso skystima ir laikyk per keleta minutų. Vaikams žiurint pagal amžiu, uksusa reik su vandeniu atskiesti. Prekz to Kryžiaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteiks tokia pat nauda kaip kad geriausiejie elektriszki diržai, kasztuojanti penkiolika bei dvideszimts sykių daugiau. Kožnas sžeimynos sanarys, sveikas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektriszko Kryžiaus, kurs yra geriausiu gelbetojum prieszai visokias kuno negales ir skausmus. Prisiųsk vieną dolerį per expresa ar money orderį arba registruotoj gromatoj, o mes tamstai savo kasztais pasiųsim viena Elektriszka Diemanto Kryžiu, arba 6 už $5.00. Gauname tnkstancziais rekomendacijų nuo ypatų, kurios su pagelba szio stebuklingo Kryžiaus iszsigyde. Yra užtektina dėl parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora rekomendacijų:

Asz sirgau ant Reumatizmo, per keletą metų. Po szeszių nedėlių vartojimo jus Elektrikinio Diemond Kryžiaus galiu pildyti savo priderystes, todėl yra geriause gyduole isznaikinimui Reumatizmo sopulių. Paul Povil, of Milwaukee, Wis.

Asz ilgai kentėjau sopulius krutinėje, gyde manę daktarai, bet negalėjo man panaikyt sopulių; Tamstos Elektrikinis Diemonto Kryžius iszgelbėjo mane nuo skaudėjimų. Vigo Sunn, Freefort, Ill.

Jusų Elektrikinis Diemonto Kryžius labai užganėdino manę, tai yra toks kaip jus apie jį. O. Wahlstrom, Oakley, Idaho.

The Diamond Electric Cross Co., 306 Milwaukee Ave. CHICAGO, ILL.

Pigiause vieta Chicagoje, ILL.

Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR Į EUROPĄ pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai isz siunsti isz musų KANTORO į MASKOLIJĄ suvaikszczioja per 16 (szesziolika) dienų.

Greicziausias

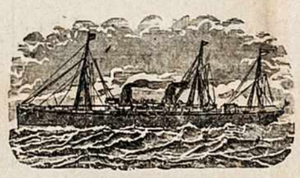

Laivas!

SCHIFF & COMPANY.
503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL.

STATE MEDICAL DISPENSARY.

73 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.
(arti McVickers Theatre.)

Klausk rodos pas seną Daktarą. Galva musų mediciniszkos įrednes, su geriausiais atestatais užbaiges medicina, turi ilga praktika, yra kalbininku, autorium ir specijalistu gydyme slaptų nerviszkų ir chroniszkų ligų. Tukstancziai jaunų žmonių tapo jo iszgelbeti nuo prieszlaikinio kapo, sugrażintas jiems vyriszkumas ir tevystės laime.

Prastotas vyriszkumas, silpnumas nervu, isznaudotas systemas, prastota atmintis, neapkentimas draugystes, prastota energija, prieszlaikinis susikuprinimas, meszlungis bei abelnas nusilpnejimas, vis tai yra pasekmems jaunystės iszdykumo ir neiszmintingumo. Jus gal esate dar tik pirmam ligos stadiume, bet atminkit, kad jus sparcziai artinates į paskutini. Taigi tegul klaidinga geda ar didyste nesulaiko jus nuo praszalinimo kancziu. Daugelis jaunų vyrų, nesirupindami apie savo padėjima dačjo to, kad jau buvo pervelu gydytis, ir tad giltine juos palipstejo!

Limpanczios ligos, kaip tai sipilis visuose savo laipsniuose: pirmame, antrame ir trecziame, puvimas gerkles, noses ir kaulų, slinkimas plaukų, kaipogi ir seklos tekejimas, iszberimas ir meszlungis, pasekmes nevalystes ar iszdykavimo bus veikiai iszgydytos. Mes gydome virszminėtas ligas teip, kad netikėi jas veikiai praszaliname, bet ir visiszka sveikata ligoniui sugrażiname.

Atmink, kad mes pilnai gvarantuojame iszgydyti kiekviena liga, kokia tik apsiimam gydyti. Jeigu jus gyvenate toliau nuo Chicagos, tai raszykite mums gromata reikalaudami klausymų listo, nes mes gydome teipgi per paczta, jeigu tik mums teislnga ligos apraszyma ligonis prisiuczia. Gyduoles mes supakuojame į atsakanczia deže ir siuncziame jos ligoniui, taip kad neatkreipti jokios žingeidystos paszalinių ypatų.

Musų prekes yra pigesnes už bet kokio oficijalisto visoj szalyj ir todėl kiekvienam ligoniui prieinamos

Offiso adynos: { nuo 10 ryto iki 4 po pietu ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedelioms nuo 10 iki 12 ryto.

Ateik pats arba raszyk sziadien, nes ryto gali but pervelu.

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczių į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicago.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kurs apsako ir duoda davadus be jokios savmylybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkų dalių, kas nuolatos jį naikindavo fiziszkai ir protiszkai, iki liginai isznetyczių iszrado gyduolės, kurios jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis sako mums, jog jis siunczia kiekvienam, ani užklausimo apie tai; už dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.

CHARLES JOHNSON,
Box 515, HAMMOND, IND.

KAZ. POCIUS.

Užlaikau visokias brostvas, reikalingas Rymo-katalikui;
kaip tai:
rožanczius, skaplierius, kryželius, abrozdus, kryžius, knygas.

Parduodu viską kuopigiausiai, ir siunczių į kitus miestus ant pareikalavimo pacztu ar ekspresu.

925 33rd st. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS.
GRABORIUS.

POVILAS MAŽAIKA

3305 Auburn Ave.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3305 Auburn ave. Tel. Yards 709
CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko
Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas
LEONA VAITKEVYCZIU,

Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milžiniszki stiklai
Ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne aplenkit
Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant **Atlantic** ulyczios po N. **4600.**

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,
3315 S. Morgan St., CHICAGO.

Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczių pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiunczių gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.

Telefona Yards 709.

SAM. STEINGARD,
807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: $2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir $1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilžes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. $104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

J. SILVERSTEIN.

Iszdirbu ir partraukiu Rusiszką ir Turkiszką tabaką. Užlaikau cigarus, cigarietus (popierosus) ir uostomąjį tabaką. Galima gauti į sztorus už holselio prekę ir szeip pas manę pirkti.

498 South Halsted ir kampas O'Brien street.
CHICAGO, ILLINOIS.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Kataliko Spaustuve.

KATALIKO SPAUSTUVE SPAUDINA VISOKIAS KNYGAS, KONSTITUCIJAS, PLIAKATUS, VIZITKORTES IR ATLIEKA VISOKIUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS LIETUVISZKOJE, LENKISZKOJE IR ANGLISZKOJE KALBOSE IR TT.

Spaustuvė yra įtaisyta su naujausiais įrėdymais.

Darba atliekame pigiai, greitai ir gražiai.

SIUNCZIAME TEIPGI PINIGUS IN VISAS DALIS PASAULES, YPATINGAI RUBLIUS IN MASKOLIJĄ. VISKĄ ATLIEKAME TEISINGIAUSIAI IR PIGIAUSIAI.

Kataliko Spaustuvės adresas szitoks:

3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,
2517—2519 ARCHER AVE. netoli HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS**

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy. Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

POWSZECHNAWYSTAWA KRAJOWA 1894

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius ir Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANĘ GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz **krajaus ir į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokėti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei gallte eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczių pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.